НЕДЕЉА СЕДМА ПО ПАСХИ (ВАСКРСУ) – СПОМЕН ПРВОГ ВАСЕЉЕНСКОГ САБОРА – ГЛАС 6

ПОПРАЗДНИШТВО ВАЗНЕСЕЊА ГОСПОДЊЕГ

11 (24).МАЈ

+СВЕТИ: КИРИЛ И МЕТОДИЈЕ РАВНОАПОСТОЛНИ (УЧИТЕЉИ И ПРОСВЕТИТЕЉИ СЛОВЕНА).

+СВЕТИ НИКОДИМ, АРХИЕПИСКОП СРБСКИ, ЧУДОТВОРАЦ.

+СВЕТИ СВЕШТЕНОМУЧЕНИК МОКИЈЕ.

БОЖАНСТВЕНА ЛИТУРГИЈА СВЕТОГ ЈОВАНА ЗЛАТОУСТА

БЛАЖЕНСТВА:

Хор: **Во Царствији Твојем помјани нас, Господи, јегда придеши, во Царствији Твојем.**

ВАСКРШЊИ (из Триода), ГЛАС 6:

Дре́вомъ Ада́ма прельсти́вшагося, Дре́вомъ Кре́стнымъ па́ки спа́слъ еси́, и разбо́йника, вопію́ща: помяни́ мя́, Го́споди, во Ца́рствіи Твое́мъ!	Адама дрветом преваренога си дрветом крста опет спасао, као и разбојника који је завапио: помени ме Господе у царству твоме.

На 12: **Блажени нишчији духом, јако тјех јест Царство Небесноје.**

Адова врата́ и верей сокруши́вый, Жизнода́вче, воскреси́лъ еси́ вся́, Спа́се, вопію́щія: сла́ва Воста́нію Твоему́!	Адова врата и окове си поломио Животодавче, и васкрсао све који су појали: слава Спасе васкрсењу твоме.

Блажени плачушчији, јако тији утјешатсја.

Помяни́ мя́, Иже сме́рть Плѣни́вый погребе́ніемъ Твои́мъ, и Воскресе́ніемъ Твои́мъ ра́дости вся́ испо́лнивый, я́ко Благоутро́бенъ.	Помени ме јер си смрт опленио погребом твојим, и твојим васкрсењем си све испунио радошћу као милостив.

На 10: **Блажени кротцији, јако тији насљедјат земљу.**

СВЕТИ ОЦИ ПРВОГ ВАСЕЉЕНСКОГ САБОРА – 3. песма, ГЛАС 6:

То́къ, и стра́сть, и сѣче́ніе Арій безу́мный рождеству́ Боже́ственному злоче́стно нечести́вый прилага́я, сѣчи́тельнымъ оте́ческимъ мече́мъ отсѣка́ется.	Зловерно и безбожно учење безумног Арија о божанском рађању, о страдању и сечењу ипостаси, сечивом мача отачког се одсеца.

Блажени алчушчији и жаждушчији правди, јако тији наситјатсја.

Якоже дре́вле боже́ственный Авраа́мъ, вво́инившеся вси́ всечестні́и богоглаго́ливіи, враги́ Твоя́, Бла́же, нейстовныя Твое́ю си́лою крѣ́пко погуби́ша.	Као у давнини свети Авраам, тако се наоружаше сви часни богоречити оци, да противнике и хулнике на тебе Благи твојом помоћи силно погубе.

На 8: **Блажени милостиви, јако ти помиловани будут.**

Пе́рвое собра́ніе собра́вшееся Твои́хъ свяще́нныхъ, Единосу́щна Тя́, Спа́се, Безнача́льному Отцу́ и Творца́ всѣ́хъ Ро́ждшагося благоче́стно проповѣ́даша.	Први сабор окупљених твојих свештеника, тебе су јединосушног Спасе са безпочетним Оцем исповедили, и тебе као рођеног Творца свих побожно проповедали.

Блажени чисти сердцем, јако ти Бога узрјат.

СВЕТИ МЕТОДИЈЕ И КИРИЛ – ГЛАС 3:

Глаго́лъ Госпо́день, я́ко — и́же по Мнѣ́ ити́ хо́щетъ, да во́зьметъ кре́стъ сво́й, — слу́хомъ се́рдца твоего́ услы́шавъ, преподо́бне Меѳо́діе, кре́стъ и́ноческаго житія́ возложи́въ на ра́мо твое́, послѣ́довалъ еси́ Христу́, Его́же моли́, да и мене́, хла́днаго, въ любви́ Свое́й утверди́тъ.	Ко год хоће замном ићи нека свој крст узме и мени следује, то си слухом свога срца чуо, преподобни Методије и крст монашког живота си на своје раме узео, и за Христом следовао; њега моли да и мене охладнелог утврди у љубави својој.

Блажени миротворци, јако ти синове Божји нарекутсја.

Иже дре́вле Іа́кову въ со́ннѣмъ видѣ́ніи лѣ́ствицу, къ небеси́ возводя́щую, показа́, То́й и тебѣ́, свя́те Кири́лле, еще́ о́троку су́щу, въ ди́внѣмъ снѣ́ Софі́ю дѣ́ву обручи́: се́ же бы́сть престо́лу Его́ присѣдя́щая Прему́дрость, Яже въ любви́ Всевы́шняго утверди́ тя.	Који је у давнини Јакову у сну виђење лествице до неба показао, тај је и теби свети Кирило још док си дете био у дивном сну те заручио за девицу лепшу од свих, по имену Софију, а то беше до Премудрост која седи до Очевог престола, и који те је у љубави Свевишњег утврдио.

Блажени изгнани правди ради, јако тјех јест Царство Небесноје.

Дре́вле рекі́й Боже́ственный Ду́хъ: отдѣли́те Ми́ Варна́ву и Са́вла на дѣ́ло, на не́же призва́хъ и́хъ; подо́бнѣ и ва́съ, отцы́ преподо́бніи, въ слове́нскія страны́ посла́ти повелѣ́, и та́ко лю́діе, во тьмѣ́ и сѣ́ни сме́ртнѣй сѣдя́щіи, свѣ́томъ уче́нія ва́шего просвѣти́вшеся, воззва́ша: я́ко Петра́ ны, Упра́вителю, спа́слъ еси́.	Због многих народа који пропадају у бездану незнања Бога, одвојте ми Варнаву и Савла на дело на које сам их призвао, рекао је некада Дух Свети ученицима, а и вама је оци преподобни Методије и Кирило наредио да будете у словенске земље послани, да народе који седе у тами и сенки смрти светлошћу ваше науке просветлите, јер су вапили: спаси ме Учитељу као и Петра.

Блажени јесте, јегда поносјат вам, и изженут, и рекут всјак зол глагол на ви, лажушче Мене ради.

СВЕТИ НИКОДИМ, Архиепископ Србски – 6.песма - ГЛАС 1:

Якоже друга́го Іо́сифа вѣ́мы тя́, не Еги́пту житода́теля, но своему́ ста́ду, отъ Бо́га вручённому ти́: Агнца Бо́жія, за мі́ръ закла́ннаго, раздробля́я, Имже пита́ющеся, сы́нове Бо́жіи по прича́стіи быва́емъ.	Никодиме, Архиепископе Србски: стекли смо те као другог Јосифа, али ниси у Египту него си своме стаду, од Бога ти урученом, жито даривао, и **Јагње Божије (Христа)** за цео свет заклано си делио, и њиме храњени и причешћени смо синови Божији постали.

Радујтесја и веселитесја, јако мазда ваша многа на Небесјех.

Премýдрость вы́шнюю возлюби́въ, отъ нея́же па́че ме́да услади́лся еси́: добродѣ́тельми бо и ми́лостынями, я́ко багряни́цею, одѣ́явся, свѣтлѣ́шися; ца́рствія Се́рбскаго вѣнце́мъ украше́ный ца́рь и мýченикъ Стефа́нъ, наста́вника тя́ и отца́ духо́внаго прія́лъ е́сть, о́тче блаже́нне; его́же къ вы́шнему Ца́рствію вѣнцено́сна посла́лъ еси́.	Вишњу Премудрост си заволео, и њоме се више од меда засладио; врлинама и милостињама си се као царским плаштом оденуо; цар и мученик Стефан Дечански, круном царства српског украшен, је тебе за учитеља и оца духовног узео, а ти си га, оче блажени Никодиме Архиепископе Српски, овенчаног у царство небеско увео.

СЛАВА ОТЦУ И СИНУ И СВЈАТОМУ ДУХУ.

Смире́нія и́го воспріе́мъ, святи́телю, во всѣ́хъ бо крѣ́покъ боре́цъ показа́лся еси́, Никоди́ме, проти́ву спѣша́щимъ ума́лити сла́ву Христо́ву.	Јарам смирења си, светитељу, примио, и у свему се Никодиме као храбар ратник показао, а нарочито против свих који су хитали да умање славу Христову.

И НИЊЕ И ПРИСНО И ВО ВЈЕКИ ВЈЕКОВ. АМИН.

Превы́шшая а́нгелъ и херуви́мъ Честнѣ́йшая, предста́тельствомъ святы́хъ Кири́лла и Меѳо́дія и Никодима, на на́ше смире́ніе умилосе́рдися, мо́лимъ Ти ся, изъ глубины́ грѣхо́вныя возведи́ и вѣ́чнаго осужде́нія на́съ изба́ви, да ку́пно съ ни́ми Тебе́, Ма́терь Свѣ́та и Богоро́дицу, наде́жду всѣ́хъ на́съ, велича́емъ.	Ти си, Пречиста Богородице, узвишенија од ангела и херувима, зато те молимо, да се по молби светих Кирила и Методија и Никодима Србског смилујеш на нас покајане, и изведеш нас из дубине греха, и избавиш од вечне осуде, да заједно са њима величамо тебе, Матер Светлости и Богородицу, и наду свих нас.

За време певања "Слава, и није..." Свештеник чини Вход са Светим Јеванђељем. По Входу:

Свештеник: ***Премудрост, смерно стојмо.***

Хор: Приидите поклонимсја и припаднем ко Христу. Спаси ни, Сине Божиј, **ВОСКРЕСИЈ ИЗ МЕРТВИХ**, појушчија Ти: Алилуја.

Тропари и Кондаци:

ВАСКРШЊИ- Тропар, ГЛАС 6:

Ангелскија сили на гробје Твојем и стрегушчиј омертвјеша, и стојаше Марија во гробје, ишчушчи пречистаго тјела Твојего, пљенил јеси ад не искусивсја от њего, срјетил јеси Дјеву, дарујај живот: Воскресиј из мертвиј, Господи слава Тебје.	Анђелске силе и стражари обамреше на гробу Твоме, а Марија стајаше код гроба тражећи Твоје пречисто Тело. Заробио си ад Ти, Који се ниси саблазнио од њега, срео си Дјеву, Ти, Који дарујеш живот. Господе, Који си Васкрсао из мртвих, слава Теби!

ВАЗНЕСЕЊЕ ХРИСТОВО - Тропар, ГЛАС 4:

Вознесалсја јеси во славје, **Христе Боже наш**, радост сотворивиј учеником, објетованијем Свјатаго Духа, извјешченим им бившим благословенијем, јако Ти јеси Син Божиј, Избавитељ мира.	Узнео си се у слави, **Христе Боже наш**, Који си обрадовао Ученике обећањем Светога Духа, пошто су били утврђени благословом, да си Ти Син Божији, Избавитељ света.

Свети ОЦИ ПРВОГ ВАСЕЉЕНСКОГ САБОРА - Тропар, ГЛАС 8:

Препрослављен јеси Христе Боже наш, свјетила на Земљи Оци наши основавиј, и тјеми ко истињеј вјерје всја ни наставивиј: Многоблагоутробне, слава Тебје.	Препрослављен јеси Христе Боже наш, као светиљке на Земљи утврдио си Оце наше Првог Васељенског Сабора, и њима као истином вере све нас учиш: Многомилостиви слава Теби.

Св. МЕТОДИЈЕ И КИРИЛ, РавноАпостолни - Тропар, ГЛАС 4:

Јако апостолом јединонравнији и словенских стран учитељије, **Кириле и Методије** Богомудрији, Владику всјех молите, всја јазики словенскија утвердити, в Православији и јединомислији, умирити мир и спасти души нашја.	Као Апостолима једнаки животом и учитељи словенских земаља, Богомудри **Кирило и Методије**, молите Господара свега да учврсти све словенске народе у Православљу и једномислију, да подари свету мир, и душама нашим велику милост.

Свети СвештеноМученик МОКИЈЕ - Тропар, ГЛАС 4:

И нравом причастник* и престолом намјестник Апостолом бив,* дјејаније обрјел јеси, Богодухновене,* во видјенија восход:* Сего ради слово истини исправљаја* и вјери ради пострадал јеси даже до крове,* **свјашченомучениче Мокије**.* Моли Христа Бога,* спастисја душам нашим.	Био си заједничар духом и наследник Апостола престолом, а дела си чинио, Богодуховни оче, гледајући на исход свој из тела: Због тога си уздизао реч истине и ради вере си до крви пострадао, **свештеномучениче Мокије**. Моли Христа Бога, да спасе душе наше.

Свети НИКОДИМ, Архиепископ ПЕЋКИ - Тропар, ГЛАС 4:

Правило вјери и образ кротости, воздержанија учитеља јави тја стаду твојему, јаже вешчеј истина, сего ради стјажал јеси смиренијем високаја, нишчетоју богатаја, отче **Никодиме Архиепископе Пећки**, моли Христа Бога, спастисја душам нашим.	Истина ствари објави те стаду твоме као правило вере, образац кротости и учитеља уздржања. Због тога си смирењем стекао високе почасти, а сиромаштвом богатства: Оче **Никодиме Архиепископе Пећки**, моли Христа Бога да спасе душе наше.

Свети ОЦИ ПРВОГ ВАСЕЉЕНСКОГ САБОРА - Кондак, ГЛАС 8:

ПОДОБАН: ЈАКО НАЧАТКИ...

Апостол проповједаније и **Отец** догмати, Церкви једину веру запечатљеша, јаже и ризу носјашчи истини, исткану от јеже свише Богословија, исправљајет и славит благочестија великоје тајинство.	Проповедање Апостола, **Оци** догмата **(Првог Васељенског Сабора)**, у Цркви сте једину веру запечатили, јер сте одећу истине носили, исткану од Богословља са Неба, уздижући и славећи велику тајну побожности.

Св. МЕТОДИЈЕ И КИРИЛ, РавноАпостолни- Кондак, ГЛАС 3:

Свјешченују двојицу просвјетитељеј наших почтим, Божествених писаниј преложенијем источник Богопознанија нам источивших, из његоже даже до днес неоскудно почерпајушче, ублажајем вас, **Кириле и Методије**, престолу Вишњаго предстојашчих и тепље мољашчихсја о душах наших.	Двојицу свештених просветитеља наших поштујемо, који су нам као извор, превођењем Божанских књига, источили Богопознање, из кога чак до данас неоскудно захватамо. Прослављамо вас, **свети Кирило и Методије**, који предстојите Престолу Свевишњег и топло се молите за душе наше.

Св. НИКОДИМ, Архиепископ Пећки - Кондак, ГЛАС 4:

Возшедиј на висоту добродјетељеј, имиже Богу приближивсја, о нас моли **преосвјашчене Никодиме Архиепископе Србски**, љубовију тја славјашчих, јако пастирја и учитеља.	Уздигавши се на висину врлина, њима си се Богу приближио: Моли се за нас, **преосвећени Никодиме Архиепископе Србски**, који те са љубављу славимо, као пастира и учитеља.

СЛАВА ОТЦУ И СИНУ И СВЈАТОМУ ДУХУ,

Св. СвештеноМученик МОКИЈЕ – Кондак, ГЛАС 2:

Вооруживсја шчитом вјери,* нечестивих ополченија стерл јеси, **свјашченомучениче**,* и вјенец от Христа взјал јеси, **Мокије**,* тјем и, со Ангели радујасја, спасај от бјед пројушчија тја,* моља непрестано о всјех нас.	Наоружан штитом вере, ти си **свештеномучениче Мокије** уништио војске неверних, а Христос те је овенчао, па се сада са ангелима радујеш, зато спасавај од невоља све који ти поје, и моли се непрестано за све нас.

И НИЊЕ И ПРИСНО И ВО ВЈЕКИ ВЈЕКОВ. АМИН.

ВАЗНЕСЕЊЕ ХРИСТОВО - Кондак, ГЛАС 6: ***САМОГЛАСАН***

Јеже о нас исполнив смотренијe и јаже на Земљи сојединив Небесним, вознесалсја јеси во славје, **Христе Боже наш**, никакоже отлучајасја, но пребивајa неотступниј, и вопија љубјашчим Тја: **Аз јесам с вами и никтоже на ви**.	Испунивши Божје промишљање о нама и ујединивши земаљско са Небеским, вазнео си се у слави **Христе Боже наш**, не одвајајући се никако, већ остајући присутан; Ти говориш онима који Те љубе: **Ја Сам с вама и нико не може против вас**.

<u>Када се отпева последњи кондак:</u>

Свештеник: ***Господу се помолимо.***

Хор: Господи, помилуј.

Свештеник: ***Јер си свет Боже наш и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек; И у векове векова.***

Хор: Амин.

Свјатиј Боже, свјатиј Крјепкиј, свјатиј Безсмертниј, помилуј нас. **(ТРИПУТ)**

Слава Отцу и Сину и Свјатому Духу, и нијe и присно и во вјеки вјеков. Амин.

Свјатиј Безсмертниј, помилуј нас.

Свјатиј Боже, свјатиј Крјепкиј, свјатиј Безсмертниј, помилуј нас.

Даље све бива по поретку Божанствене Литургије Св. Јована Златоуста, до : „ДОСТОЈНО ЈЕСТ ЈАКО ВОИСТИНУ...“

УМЕСТО „ДОСТОЈНО ЈЕСТ...“ ПЕВА СЕ ПРИПЕВ И ИРМОС ДЕВЕТЕ ПЕСМЕ ПРВОГ КАНОНА ПРАЗДНИКА (СПАСОВДАНА), ГЛАС 5:

Величај душо моја, Вознесшагосја от Земљи на Небо, Христа Жизнодавца. Тја паче ума и словесе Матер Божију, в љето Безљетнаго неизречено рождшују, вјернији јединомудрено величајем.	Величај душо моја Онога Који се узнео са Земље на Небо, Христа Животодавца, и Матер Божију Која је изнад ума и разума у времену Безвременога неизречено родила, верни јединомислено величајмо.

+ + + + + + + +

Свештеник: ***Пазимо. Светиње светима.***

Хор: Један свјат, један Господ, Исус Христос, во славу Бога Отца. Амин.

ПРИЧАСТЕН -

ВАСКРШЊИ + СВЕТА БРАЋА МЕТОДИЈЕ И КИРИЛ:

Хор: Хвалите Господа с Небес, хвалите Јего во вишњих. (Пс. 148:1)

В памјат вјечнују будет праведник. От слуха зла не убојитсја. (Пс. 111 : 6и7)

Алилуија, алилуија, алилуија.

СПОМЕН ПРВОГ ВАСЕЉЕНСКОГ САБОРА

(Охридски Пролог за 29.мај)

Спомен и похвала Светим Оцима Првог васељенског сабора врши се у недељу пред Духове, или у VII недељу по Васкрсу.

Овај Сабор би одржан у Никеји 325. године, у време светог цара Константина Великог. Овај Сабор сазван беше да отклони забуну, коју својим кривим учењем створио беше Арије, свештеник александријски. Он је, наиме, распростирао учење, као да је Христос у времену створен од Бога, и да није превечни Син Божји, раван по битности Богу Оцу. На овом Сабору учествовало је триста осамнаест Светих Отаца. Сабор је осудио учење Аријево и Арија предао анатеми, пошто није хтео да се покаје. Још је Сабор коначно утврдио Символ Вере, који је доцније допуњен на Другом васељенском сабору.

На Првом васељенском сабору били су многи знаменити светитељи, међу којима су се нарочито истицали: свети Николај Мирликијски, свети Спиридон, свети Атанасије, свети Ахил, свети Пафнутије, свети Јаков Нисивијски, Макарије Јерусалимски, Александар Александријски, Јевстатије Антиохијски, Јевсевије Кесаријски, Митрофан Цариградски, Јован Персијски, Аристак Јерменски и други многи са Истока. Са Запада пак присуствовали су: Осије

Кордовски, Теофил Готски, Цецилијан Картагински и други.
Главни посао овога Сабора, дакле, био је утврђење Символа Вере. Но, осим тога, Сабор је утврдио и време празновања Васкрса. Решио питање Мелетијевог раскола. И најзад, прописао је двадесет канона.

Чита се Пролог или се пева нека Духовна песма.

Свештеник: ***Са страхом Божјим и вером приступите.***

Хор: Благословен грјадиј во имја Господње, Бог Господ и јависја нам.

Свештеник: ***Спаси, Боже, народ твој и благослови наслеђе твоје.***

Уместо: *„Видјехом свјет истинај…“*

пева се *Тропар Спасовдана, глас 4*

Хор:

Вознесалсја јеси во славје, Христе Боже наш, радост сотворивиј учеником, објетованијем Свјатаго Духа, извјешченим им бившим благословенијем, јако Ти јеси Син Божиј, Избавитељ мира.	Узнео си се у слави, Христе Боже наш, Који си обрадовао Ученике обећањем Светога Духа, пошто су били утврђени благословом, да си Ти Син Божији, Избавитељ света.

Свештеник: ***Свагда, сада и увек и у векове векова.***

Хор: Амин. Да испољатсја уста наша хваљенија твојего, Господи, јако да појем славу твоју, јако сподобил јеси нас причаститисја свјатим Твојим

божественим, безсмертним и животворјашчим Тајнам; собљуди нас во Твојеј Свјатињи, вес ден поучатисја правдје Твојеј. Алилуја, алилуја, алилуја!

Свештеник: ***Примивши божанске, свете, пречисте, бесмртне, небеске и животворне, страшне Христове Тајне, стојећи смерно, достојно заблагодаримо Господу.***

Хор: Господи, помилуј.

Свештеник: ***Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу твојом.***

Хор: Господи, помилуј.

Свештеник: ***Измоливши сав дан савршен, свет, миран и безгрешан, сами себе и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.***

Хор: Тебје, Господи (Теби, Господе).

Свештеник: ***Јер си Ти освећење наше и Теби славу узносимо, Оцу и Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.***

Хор: Амин.

Свештеник: ***У миру изиђимо.***

Хор: О Имени Господњи.

Свештеник: ***Господу се помолимо.***

Хор: Господи, помилуј.

Свештеник: ***Господе, Ти благосиљаш оне који Тебе благосиљају и освећујеш оне који се у Тебе уздају, спаси народ Твој и благослови наслеђе Твоје; чувај пуноћу Цркве Твоје...***

Хор: Амин. Буди имја Господње благословено от ниње и до вјека. **(ТРИПУТ)**

Свештеник: ***Благослов Господњи нека дође на вас, Његовом благодаћу и човекољубљем, свагда, сада и увек и у векове векова.***

Хор: Амин.

Свештеник: ***Слава Теби, Христе Боже, надо наша, слава Теби.***

Хор: Слава Оцу и Сину и Светоме Духу, и сада и увек и у векове векова. Амин.

Господи, помилуј. **(ТРИПУТ)**

Оче, благослови.

ОТПУСТ:

Свештеник: ***Васкрсли из мртвих, Христос истинити Бог наш, ради молитава Пречисте своје Матере...***

Хор: Амин. Спаси Христе Боже и помилуј преосвјашчењејшаго Архијереја нашего *(име)*, христољубивоје воинство, ктитори и приложници.....

Свештеник: ***Молитвама светих отаца наших, Господе Исусе Христе, Боже наш, помилуј нас.***

Хор: Амин.